

SECCIÓ FILOLÒGICA

Membres numeraris

August Bover Font

August Bover i Font va néixer a Barcelona el 1949. És catedràtic emèrit de filologia catalana de la Universitat de Barcelona i escriptor. Ha fet estades de recerca a la Universitat de Saskatchewan (Canadà), on fou assistent de recerques del professor Curt J. Wittlin (curs 1976-1977) i a la Universitat de Califòrnia, a Berkeley (EUA) (curs 1996-1997). En el marc del programa Erasmus, ha estat professor visitant a la Universitat de Perpinyà (1988, 1989 i 1998) i a la Universitat de Càller (Sardenya) (1991 i 1992); en el cas d'aquesta Universitat, convidat pel professor Jordi Carbonell. En aquest mateix marc organitzà el primer intercanvi d'Estudis Catalans, amb la participació de les universitats de Barcelona, Perpinyà, Càller, Lió 2, Cardiff, Hamburg i Goethe de Frankfurt.

Especialitzat en la literatura catalana de l'època moderna i, sobretot, del segle XVI, entre els seus treballs destaquen les edicions i estudis sobre la poesia de Pere Serafí, de qui contribuï a destacar la seva modernitat com a poeta manierista, en front de la interpretació que se n'havia fet fins llavors, quan se'l veia com un trobador endarrerit, a més de les edicions d'alguns poetes menors de la mateixa època: Nicolau de Credença, Benet Espanyol i Joan Ferrandis d'Herèdia. I també ha estudiat la novel·la anònima d'influència lul·liana *Spill de la vida religiosa* (Barcelona, 1515) i la seva extraordinària difusió, que la convertí en una mena de *best-seller* mundial, en documentar-ne noranta-cinc edicions entre els segles XVI i XIX, amb traduccions a onze idiomes (italià, castellà, francès, alemany, llatí, neerlandès, polonès, anglès, danès, irlandès i portuguès), que la feren coneguda ja en aquest temps en tres continents (Europa, Àsia i Amèrica).

D'altra banda, vinculat a la Catalunya del Nord d'ençà de la seva època d'estudiant universitari —quan, en possessió del títol de Mestre de Català, s'hi desplaçava periòdicament per fer classes de llengua catalana a Perpinyà—, la seva admiració pel gran poeta nord-català Josep Sebastià Pons, membre corresponent de la Secció Filològica de l'IEC, el dugué a l'estudi de l'obra ponsiana, una altra de les seves línies d'investigació. A més de nombrosos llibres i articles sobre aquest autor, n'ha recopilat el seu valuós epistolari. En aquests moments s'han recuperat ja 142 documents, entre els quals, a més de les cartes escrites per Pons, n'hi ha d'escrites per Caterina Albert, Ramon Aramon, Pau Casals, Pompeu Fabra, J. V. Foix, Tomàs Garcés, Ventura Gassol, Aristides Maillol, Marià Manent, Joan Maragall, Francesc Matheu, Frederic Mistral, Enric Morera, Raymond Queneau, Jordi Rubió o Joaquim Ruyra, entre d'altres. Actualment, l'edició electrònica d'aquest epistolari s'hostatja al web de l'Institut d'Estudis Catalans: <http://taller.iec.cat/jspons>.

D'ençà de 1975, quan obtingué la beca Rafael Catardi per fer una estada a l'Alguer, ha tingut una relació continuada amb l'illa de Sardenya —ja he esmentat els seus cursos a la Universitat de Càller— i ha fet de l'estudi de la cultura catalana a l'illa una altra de les seves línies de recerca, tema sobre el qual ha publicat nombrosos articles, un capítol del llibre *Els catalans a Sardenya / I catalani in Sardegna* (1984), dirigit per Jordi Carbonell i Francesco Manconi, i un llibre fonamental: *Sardocatalana. Llengua, literatura i cultura catalanes a Sardenya* (2007), a més de l'edició de la *Nuova grammatica del dialetto algherese odierno*, de Joan Palomba (2000), el manuscrit de la qual descobrí a Sicília i que publicà conjuntament amb Joan Veny. Fou membre del consell de redacció de la *Revista de l'Alguer* (1990-1999), que dirigia l'enyorat Rafael Caria i que avui és consultable a l'Heremoteca Científica Catalana de l'Institut d'Estudis Catalans.

Ha estat vicepresident de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'IEC, entre 1990 i 1995, quan la presidia Joan Martí i Castell, i president, entre 1995 i 2012. Sota la seva presidència donà una presència internacional a la Societat, que ara forma part de la Federació Internacional d'Associacions de Catalanística (FIAC); es creà la col·lecció «Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura», i es constituí en el si de la societat el Grup d'Estudis Etnopoètics (2005), que presidí entre 2005 i 2007, i que cada any celebra una trobada en algun punt de les terres de llengua catalana i publica un volum monogràfic. Des de l'any 2011 codirigeix la revista *Llengua & Literatura*, l'anuari de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, amb Josep Moran i Ocerinjauregui, que malgrat les greus restriccions econòmiques que pateix van aconseguir de situar en la categoria A de CARHUS Plus+ (2014) i han convertit en una publicació electrònica.

Les seves estades a l'estranger i els fructífers contactes que hi ha establert li han permès desenvolupar un paper important en la difusió de la catalanística internacional.

Per això fou escollit secretari tècnic en crear-se la Comissió de promoció de l'ensenyament del català a les universitats de fora de l'àmbit territorial de Catalunya —més coneguda com a Comissió de Lectorats—, constituïda per la Generalitat i les universitats de Catalunya entre 1988 i 2002. Aquesta comissió establí la xarxa de lectorats de català a les universitats estrangeres, que després passà a gestionar l'Institut Ramon Llull. Com a eina per als lectors de català a l'estranger publicà el *Manual de catalanística* (1993), per a la confecció del qual li fou concedida la XXI Beca Manuel de Montoliu, de la Diputació de Tarragona. En aquest mateix àmbit de la catalanística internacional, cal recordar que, a més de la *Revista de l'Alguer*, ha estat membre dels consells editorials de la revista polonesa *Hispanica Posnaniensis* —a partir del segon volum, *Hispanica Polonorum*— i de la revista argentina *Estudios Catalanes*. I ha codirigit la *Catalan Review* —la revista de la North American Catalan Society (NACS)— entre 1995 i 2009, primer al costat de Josep Roca-Pons i, després, de Josep Miquel Sobrer. També ha estat vocal de la North American Catalan Society i de l'Associazione Italiana di Studi Catalani (AISC), que gràcies als seus contactes a Sardenya aconseguí de fer reactivar (2000), després que l'associació estigués inactiva els anteriors quatre o cinc anys. Ha estat la figura clau per a la creació de l'Associació de Catalanistes de l'Amèrica Llatina (ACAL), que es constituí l'any 2012 al Colegio de Jalisco, a Guadalajara (Mèxic), després d'haver estat l'organitzador de dues reunions prèvies preparatòries: una a la Temple University, de Philadelphia (EUA, 2010), i l'altra a la Universitat de l'Havana (Cuba, 2011). Des de l'any 2012 és el president de la Federació Internacional d'Associacions de Catalanística (FIAC), que aplega l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (AILLC), l'Anglo-Catalan Society (ACS), la Deutscher Katalanistenverband (DKV), l'Associazione Italiana di Studi Catalani (AISC), la North American Catalan Society (NACS), l'Association Française des Catalanistes (AFC) i l'Associació de Catalanistes de l'Amèrica Llatina (ACAL), és a dir, totes les associacions actualment dedicades als estudis catalans arreu del món.

En l'àmbit de la creació i sovint amb la col·laboració de fotògrafs —com Toni Vidal— o artistes plàstics —com Salvador Alibau o Pere Capellà Simó— ha publicat els reculls poètics: *En pèlag d'amor* (1999), *L'hivern sota el Cadí* (2001), *Mojave* (2006), *Terres de llicorella. Imatges del Priorat* (2008), *Cloc!* (2011; segona edició, 2014) i *Beabà* (2014), i els seus poemes han estat traduïts a l'alemany, anglès, coreà, espanyol, francès, italià i japonès. Els dos darrers reculls, que formaran part d'una trilogia, exploren lúdicament les característiques de la llengua catalana, en la línia del grup francès OULIPO (Ouvroir de Littérature Potentielle), i han començat a ser utilitzats per alguns mestres i alguns professors de les facultats de formació del professorat. Conjuntament amb la soprano i violoncel·lista Eulàlia Ara, ha creat el Taller de Vora Mar, que produeix espectacles

poeticomusicals basats en els seus poemes i en la música de compositors com Manuel Garcia Morante, com ara *Cloc! i altres sons*, que entre altres llocs s'ha pogut veure ja a les universitats d'Alacant, Barcelona i Lleida, les universitats bretones de Rennes i de la Bretanya del Sud, a Lorient, i aquest mateix mes de juny, a la Sorbona, a París, i també a la jornada que la Secció Filològica celebrà a Ceret (Catalunya del Nord, 2015). En prosa, ha publicat el dietari de la seva estada al Canadà com a assistent de recerques els anys 1976/1977: *Dotze llunes a Saskatchewan. Impressions des de la Gran Praderia canadenca* (2013).

Durant el període en què presidí la Societat Catalana de Llengua i Literatura, participà molt directament i activament en els projectes de la Secció Filològica. Altrament, la seva dedicació a les tasques de l'Institut d'Estudis Catalans li han permès de conèixer molt a fons aquesta nostra institució.

El senyor August Bover ha mostrat ostensiblement sempre i arreu una lleialtat ferma, sòlida i una gran estimació envers l'Institut d'Estudis Catalans.

És un patriota que s'ha distingit per la defensa de les llibertats, de Catalunya, dels Països Catalans, i de la projecció al món de la llengua, la literatura, la filologia, la cultura catalanes.

Per tot això, la Secció Filològica considera que és un excel·lent candidat a membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans i us demana que vulgueu donar-li el suport perquè així sigui.

Text llegit pel senyor Joan Martí i Castell en el Ple del dia 24 d'octubre de 2016